

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.

Scriitori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douări 24 fil., — de trei 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Patriotismul preoției române

de George Rain, preot.

I.

Sunt 8 luni de zile de când au început cu desăvârsire desastruoasele frecări și tendențioasele insinuații de colorit diferit, născute din patimi mărunte, cu scopul de a se scoate la iveală «slăbiciunea» sau «incorRECTATEA» în una sau altă direcție, a unui sau altui dintre neamurile ce locuiesc aceste plăuri.

Au trecut opt luni de zile, de când un glas puternic și autoritativ a străbătut toate unghurile poruncind: *liniște și bunățelegere!*...

E glasul *mamei* ajuns în pericol, adresat către fiii săi deosebiți, e glasul comunei noastre *patrii* iubite!.

La acest glas poruncitor și duios în același timp toți copiii ei de felicitate graiuri la moment au trebuit să întrelase tot ce-i privește pe ei în deosebi, și în comun acord să se dedice la *fapte* dictate de marile interese ale patriei-mame.

Un lucru nu se poate mai natural. Până când *mama*, care ne dă, până suntem în viață, cele neapărat trebuie înțelese la subsistență: pânea, apa și aerul, iar după moarte pat de odihnă oaselor, este în liniște și pace, — copiii sburdalnici, diferențele neamuri, își mai pot permite a se certa între sine. Când însă mama-patria se află în strâmtoreare și în primejdie chiar, trebuie să amuțească toată discordia, iar copiii, cari până aci se prețințeau a fi «clasificați» în chestie de «fidelitate»... și deci cu drepturi clasificate de a ocupa loc la masa acestei mame, — trebuie să-și întindă mâna, trebuie să se considere între sine de *frați egali*, dată fiind înalta datorie comună și generală: *apărarea patriei*.

Și fenomenul acesta de-o splendoare extraordinară, ca un curcubeu splendid a încins întreg orizontul acestei țări poliglote. Crețuții «dușmani» de ieri, în străngeri frătești de mâna, în adevărate «sărutări» și «ierătări» impuse de «ziua învierii» — un singur scop urmăresc: apărarea patriei și înfrângerea dușmanului.

In această horă a iertării și a iubirii, în acest joc înfricoșat, dar sublim al apărării «cu avutul și cu viață» a tot ce putem avea mai scump — a patriei noastre, — conform tradiționalului obiceiului de veacuri, sărit-ai că leii și de data aceasta și fiii neamului nostru românesc la cel dintâi glas al mirelui țării noastre, — la glasul de chemare al gloriosului nostru rege apostolic.

Tinuta Românilor nostri, chetați sub drapel cu ocazia mobilizării, a fost din cele mai demne. A impus respect și stimă străinilor, iar nouă ne-a umplut sufletul de mândrie. S-au observat atunci priviri întrebătoare și pline de nedumerire... In urmă se auzeau esclamări de admirare din partea străinilor, referitoare la exemplara și liniștită înșiruire a Românilor nostri

sub steagurile lor. Lucru de neespluat se părea cu deosebire străinilor, cum se face, că aceste cete de voini, cei mai mulți capi de familie, la plănsetele copiilor și la sfășietoarele bocete ale soților răspund prin chiușuri și cântări vesele... însotiti de fluere și fanfare, înfățișând aspectul unor cete de nunți, cari pleghinează la cele mai vesele ospețe?..

Mai apoi, că ce valorează elementul românesc pe câmpul de glorie, au spus-o deja în atâtea rânduri, în foarte vii colori, cele mai alese capacitate, competente de a cântări valoarea diferitelor elemente din armata noastră. Toți factorii principali, până chiar și primul bărbat de stat, ministrul-president al nostru, s-au uimit de strălucita viație a Românilor, arătată în crâncenele lupte date până acum. Românilor nostri s-au dovedit și de data aceasta de fii demni ai unor părinți vrednici de mărire!

In vreme ce voinicii chetați sub drapel s-au achitat în cel mai strălucit și admirat mod de înalta lor datorie, cei rămași acasă de asemenea n-au lăsat și nu lasă nimic de dorit în ceeace privește ținuta deamnă a unui popor pacnic și ascultător.

Și acum, după ce acestea toate sunt *testificate* în largă evidență, prin însași atitudinea fiilor neamului românesc din patria noastră, după ce sub acest raport «Românilor analafabeți» nu prin «proclamaționi scrise», ci prin *fapte săvârșite* s-au dovedit și în aceste timpuri de ghea cumpănă a fi conduși de cele mai înalte ideale, s-au dovedit de cel mai ales și prețios element de ordine, de stâlp puternic și razim de granit pentru tron și pătrie — se naște întrebarea, că oare care ar fi motorul conducător la o aşa de perfectă și ideală ținută a acestui popor?!

Iată scopul acestor rânduri.

Cu deosebire pentru străinii, cari au stat uluiți de mirare la privaliștea înălțătoare, și cari credeau, că acest neam «incult» în vremuri grele «va trebui împins cu cruta» spre a-și face datoria, — este necesar, ca să se explice causalitatea psihologică prin puțerea căreia poporul nostru este așa zicând silit a fi totdeauna pe culmile celor mai sublimi ideale.

Explicarea nu e grea.

Precum la toate plantațiunile din cari dorim a obține pomi aducători de roade dulci și hrănitore, e de lipsă a îngife *ochiul nobil* aducător de rod folositor, — astfel și popoarele «brute», trecând norocos printr'o inoculare nobilitătoare, cu toată eventuala aparență a «inferiorității» speciei lor, ele devin de facto foarte nobile și foarte folositoare!. Si poporul nostru românesc a trecut norocoș prin această altuire. Acest ochiu, cu care de altfel se pretinde a fi altuit oricare alt neam, deși praxa adeseori dovedește, că nu se prinde la fiecare în aceeași măsură, fie că nu e bine operat, fie că nu e cultivat apoi cu mâni destere... acest ochiu nobilitător zic, este moralul.

Nu se sufere nici umbră de discuție asupra faptului constatat, atât de istorie, cât și de viață practică, că moralul este și a fost totdeauna cel mai de valoare atribut pentru indivizi și popoare, spre evidențierea acelora de factori superiori, sub orice raporturi și în orice împrejurări.

Poporul altuit norocos cu serul moralului, — cu deosebire în timpuri mari și critice, — arată o nobilă și o valoare uimitoare. Iată prea simplă explicație a atitudinei poporului nostru, dovedită și în aceste timpuri de încercare și de ghea cumpănă! *Poporul român este un popor moral!* Ear această mare virtute a lui, prin cele mai intunecătoare vremi strălucește cu flăcările cele mai orbitoare. Nu contestăm această avuție psihică nici unui popor conlocutor; afirmăm însă, — la lumina faptelor plausibil arătate — că moralul poporului nostru, prin *curățenie și tărie*, să ridică la nivelul neamurilor celor mai de frunte, cu toate că unele din acelea, în privință intelectuală s-au ridicat mult mai sus, — grație împrejurărilor mai avantajoase în cari au trăit. Valoarea unui popor, — ca material folositor, — să în raport direct cu gradul moralului său. Sub acest raport deci poporul românesc se înșirue prin liniile prime!

Astăzi încă nu putem se spunem și se stim pe partea cărora va fi învingerea, pentru adevărat sporul nu se prea vede, nici dincoaci, și nici dincolo. Eroismul e fără îndoială pe partea trupelor noastre, dar dincolo e superioritatea numerică! De aceea luptele din Carpați, purtate din partea trupelor noastre cu o viație extraordinară, nu prea pot se schimba situația deocamdată, fiindcă în locul Rușilor omorâți, răniți și făcuți prisonieri, resară alții, ca din pământ, și le iau locurile. Vor trebui se fie date deci încă multe lupte grele în Carpați, până când Ruși vor putea fi trimiși îndărăt, în patria lor.

Aceasta e situația generală. Iar dintre amânuțe putem comunica astăzi, că trupele de apărare din cetatea Przemysl română deocamdată în cetate, nu vor fi trimise în Siberia. Numai ofițerii au fost trimiși la Lemberg, de unde vor fi trimiși mai departe, în Rusia. Fiindcă în Przemysl se aflau și se află mulți bolnavi și răniți, comandamentul militar rusesc s'a îngrădit, ca numai decât se sosească în fortăreață un detașament al «Crucii Roșii» rusești, cu numeroși medici și cu medicamentele necesare, pentru a bolnavii se poată avea îngrijirea necesară. O notă bună pentru cei dela conducerea armatei rusești.

Cu privire la capitularea cetății Przemysl se dau apoi în mod oficial următoarele informații: Ruinele cetății au fost predate dușmanului la ordin mai înalt, de către generalul de infanterie Kuzmanek, după ce a fost distrus de tot întreg materialul de răsboiu, fără a fi avut întâi tratative cu dușmanul. Garnizoana cetății se compunea din 44,000 soldați, dintre cari două terțialități glotași, însă la eşirea din 19 Martie din ei am pierdut 10,000. În cetate se mai aflau 45,000 de muncitori la lucrări militare, servitori, funcționari de poștă și telegraf, apoi dela căile ferate, și se aflau în spitale 28,000 bolnavi și răniți. În captivitate la Ruși au ajuns deci dela noi 107,000 de suflate cu căderea cetății Przemysl.

Celealte știri de pe câmpurile de răsboiu le resumăm în următoarele:

Spre Carpați sunt îndreptate acum toate privirile, pentru că acolo se dă luptele cele mai crâncene. Si până acum luptele acestea au fost luat dimensiuni uriașe, dar acuma, după ce trupele rusești au fost întărite în mod însemnat, vehemența și îndărjirea cu care se dă e de nedescris, — scrie ziarul italian Secolo. Sunt cele mai groaznice lupte ale istoriei universale. Atât trupele noastre austro-ungare, cât și cele rusești, caută să realizeze planurile cu a căror execuție au fost încredințate. Soarta luptelor acestora încă nu e decisă, ele decurg cu mare înverșunare. Pe multe locuri Rușii au fost respinși de trupele noastre, și mulți Ruși au căzut în captivitate la noi, dar Rușii continuă mereu cu atacurile. Dacă cade un rând de oameni, vine mână în foc al doilea, al treilea și al patrulea rând,

Răsboiul.

E acum afară de orice îndoială, că forțarea Dardanelelor din partea flotei engleze și franceze a fost contemată în scopul de a fi constrânsă statele neutrale ca să între și ele în acțiune, pentru a-și apăra interesele. Să contact la intrarea imediată în luptă a Italiei, României, Bulgariei și Greciei, dar nici unul din statele acestea nu a mișcat și nu să mișcă. Singură Grecia era aproape gata se facă pasul nesocotit, să se lase trasă în cursă, dar grație înțelepciunii regelui Constantin, trăsătura de săh a triplei antante n'a succes nici aci, pentru că în momentul decizător guvernul presidat de domnul Venizelos, care intrase în apele triplei antante, a fost demisiorat și acum și în Grecia se continuă politica de neutralitate față de actualul răsboiu, ca în celelalte state neutre. Nu se mai aude nimică nici de proiectatele manevre de primăvară ale armatei bulgare, despre cari era temere, că sunt numai pretext pentru intrarea în acțiune, și astfel e liniște acum și în Bulgaria, precum liniște e în România și în Italia.

Răsboiul îl vor duce deci mai departe puterile intrate până acumă în răsboiu, alte complicații nu mai sunt de așteptat deocamdată.

Fiecare stat beligerant își va aduna și va trimite pe câmpul de luptă toate forțele de cari dispune, remânând, ca Atotputernicul, care le conduce toate în lumea aceasta, se facă fine răsboiului atunci când va afla de bine și se dee căștig de causă acelora, pe partea cărora se află dreptatea.

Succese mai pronunțate au avut trupele noastre în Bucovina, acum cu rănită întreagă de Ruși, unde trupele dușmane au fost respinse peste hotarele țării, ba trupele noastre au ocupat chiar și câteva sate rusești dela graniță. La granițele sărbești s'a început bombardarea Semlinului, din partea artileriei sărbești, și a fost bombardat și orașul Orșova, iar câteva vapori au fost scufundate în apele Dunării. Pe celelalte fronturi nimic mai însemnat.

Condițiile succesului.

— Tineretului nostru. —

XXIII.

Inclinările și destoiniciile.

Afără de calitățile inteligenței, când este vorba de alegerea unei profesioni, trebuie să luăm în seamă și să considerăm după cuvîntul și inclinările ori gustul de care dă dovadă tinărul. Aceste vorbesc ca vocea naturii și indică cu claritate drumul. Dar alătura de inclinările naturale ce merită să fie luate în considerație, sunt și gusturi chimice, care, durere, foarte adeseori determină alegerea profesioni spre păgubă ireparabilă a celor ce sunt seduși să le urmeze.

Cum am putea cunoaște cu oarecare siguranță, dacă gusturile cari fac să incline tinărul spre cutare ori cutare profesioni, sunt glasul naturii, ori numai strigătul vanității ori a capriilor cari-l adenesc? După părere noastră, s'ar putea întrebui înță cu folos ca criteriu în această materie o metodă pedagogică modernă, care se numește teoria interesului mijlocit și nemijlocit.

Interesul de care e vorba, este conținarul indiferenței, când se tractează despre lucruri ori de exercitarea unei profesioni hotărîte. Astfel, spre a folosi un exemplu comun, sunt oameni cari se interesează în mare măsură de pescuit. Ii consacră toate momentele ce li lasă libere ocupățiunile zilnice; vorbesc și ascultă cu placere tot ce se refere la aceasta. Dimpotrivă, pentru alții pescuitul nu însemnează nimic și căstigă oarecare interes numai când aşezându-se la masă, pot să privescă un frumos somn, o farfurie de stridii ori de raci.

Dar interesul ce arătăm față de un lucru ori față de practicarea unei profesioni poate fi nemijlocit ori mijlocit. Este nemijlocit, când lucrurile ne interesează prin ele însăși. Așa în cazul cu pescuitul, amatorii astfel pentru acesta un interes nemijlocit, pentru că toată plăcerea lor este să petreacă ceasuri și zile întregi pescuind, fără alt folos decât plăcerea ce li-o procură această ocupație. Dimpotrivă interesul este mijlocit, când lucrurile ne atrag nu prin ele însăși, ci prin folosul ce îl aduc. Să mai aducem ca exemplu și cazul celui ce are gust pentru comerț, pentru că crede, că acesta e drumul cel mai scurt spe a face avere mare, precum și-a celui ce inclină a se face cofetar, penetrându-i plac foarte mult prăjiturile.

Interesul nemijlocit este cel mai sigur semn de vocațion profesională, dar nu e singurul. Pe lângă el mai vine în considerație încă și capacitatea intelectuală și fizică, și alte circumstanțe sociale, ce le-am indicat deja. Asemenea trebuie să ne păzim a socotii ca interes o inclinare trecătoare. Dar acela, care simțește în mod statornic inclinare și gust pentru anumite lucrări; celice astfel plăcută și usoară lucrarea la care se aplică, pe când altele îi sunt nesuferite; acela în manifestarea acestui interes are un indice sigur despre vocația sa profesională.

Încă câteva exemple.

Un tinăr a studiat una după alta toate materialele ce se ţin de bacalaureat. Dar ajungând la științele naturale, simțește gust și atracție particulară pentru anatomia și fiziologia corpului omenești și se simțește în elementul său în tot ce privește medicina; acest tinăr fără îndoială ne dă o probă puternică, că are vocațion pentru medicină. Altul dimpotrivă, simțește aversiune irezistibilă pentru toate aceste, și nu simțește plăcere decât pentru matematică și fizică; dovedă, că are vocațion pentru inginerie. Un al treilea e atras de lucrul câmpului, de îngrăjirea vitelor; și în sfârșit al patrulea n'are gust decât pentru discuțiile juridice. În aceste inclinări descoperim la unul vocațion de agricultor, la celalalt de avocat.

Trebue să observăm însă în ce privește artele frumoase, că plăcerea ce o simțim cultivându-le, ori contemplând operele marilor măiestri, nu e nici un semn de vocațion artistică. Frumusețea artelor natural farmecă pe tot omul dăruit cu sentimente estetice. Adevarata vocațion artistică se poate recunoaște din dorința de

a crea, dacă e întovărășită de abilitatea și talentul necesar.

Asupra acestui punct avem să facem o altă observare, adresată mai ales tinerilor din clasele mai înalte. În artele frumoase numai aceia se pot manifesta ca artiști cari sunt dăruiți cu calități exceptionale. Ceilalți, dacă nu vreau să fie niște oameni neisprăviți și nefolositori, pot să se consacreze artelor industriale și decorative. Să n'aibă nici o teamă, că prin aceasta s'ar scobori dela categoria de artist la cea de meșteșugar.

Cea mai mare greutate zace în imprejurarea, că gustul adevarat, va să zică interesul nemijlocit se manifestă numai când respectivul a cultivat până la un grad oarecare branșă de care e vorba. De aceea nu trebuie să grăbească cu alegerea definitivă până n'a percurs în destul seria materiilor peste cari avem să trecem până la bacalaureat.

Unul din prietenii mei a ajuns să aleagă înainte de vreme, din copilaria sa, profesiunea de avocat. E drept, că în momentul acela n'a simțit interes adevarat, interes nemijlocit, pentru nici un fel de studii particolare. Mai târziu, la cinsprezece ani, studiind fizica și chimia, a simțit pentru întâia oară o inclinare reală pentru științele aceste. Dacă alegerea sa n'ar fi fost un fapt implinit, de sigur s'ar fi făcut inginer, cu atât mai vârstă, că și tatăl său era inginer. Dar stăruind cu încăpăținare asupra planului său prim, a început să studieze deodată și drepturile și științele fizice. Mai târziu simțește o atracție irezistibilă pentru pictură și-i consacrează o parte considerabilă din tinerețea sa; puțin a lipsit, ca să nu-și părăsească pentru această artă cariera pentru care se pregătise.

Am adus exemplul acesta, ca să fie de învățătură tinerilor noștri cetitori. Dacă șovăielile sale în ce privește vocația n'au dus pe prietenul meu la neizbândă, este a se mulțumi elasticității deosebite cu care l-a fost înțestrat Dumnezeu. Dar nu rămâne îndoială, că din pricina aceasta a perdit mult timp și șovăielile sale l-au împedcat să dobândească în cariera, la care în sfârșit s'a atașat definitiv, toate succesele cari puteau să aspire în urma talentelor sale.

Prima sa greșală, astăzi inexplicabilă pentru el, a fost, că s'a hotărât pentru drepturi înainte de a avea o judecată solidă. Studiile sale ulterioare i-au dovedit dimpotrivă, că pentru nimic n'a avut mai puțină aplicare decât pentru studiile juridice. A doua greșală a fost, că a consacrat picturii mai mult timp decât merită o simplă distrație. Dar cea mai mare a fost poate, că a părăsit științele naturale, spre care îl impingeau o vocațion sigură, după cum ne dovedește interesul foarte viu ce l-a arătat față de ele totdeauna. Dumnezeu l-a scos din toate acestea pribegie, chemându-l la o vocațion și mai înțaltă; s'a făcut călugăr. Dar și aici ar fi putut face servicii și mai bune, dacă tinerețea sa ar fi fost mai bine orientată.

Este necesar deci, tinerilor, ca apropiindu-vă de sfârșitul studiilor voastre generale, cari le formează învățământul secundar, să vă gândiți mult la interesul ci vi l-au inspirat diferitele materii de învățământ. Nu desconsiderați cu ușurință acest gest al naturii, dar nici nu-l urmați orbește. Trebuie să aveți în considerare în același timp și circumstanțele, de cari am vorbit deja, precum și cele de cari vom mai vorbi.

Interesul mijlocit are cu mult mai puțină importanță în această materie. Către deodată este cu totul zadarnic, uneori însă seduce pe tinerii nesocotați. Căci nu aleg cariera militară numai din cauza uniformei frumoase a ofițerilor! Si căci, mai ales astăzi nu se lasă tărâți de ambizia de a căsătiga bani, fără să cugete, că fericirea se află mai ales în vocațion ce a pus-o în fiecare din noi creatorul nostru și că funcțiile lucrative pentru mulți sunt drumul ce duce la ruina morală și socială.

Prin urmare, trebuie să analizăm cu multă grije înțelegerile ce ne fac să îmbrățișăm o profesiune; și dacă sunt greșite, trebuie să le suprimăm de tot, fără a ne lăsa determinați de ele. A face altfel înțelegeră și imitația pe negrii, cari își vând libertatea pentru o salbă de mărgele coloniale de sticla!

Dar putem avea și interes mijlocit foarte vrednic de atențione, mai ales când nu simțim altă vocațion, însemnată printre un interes nemijlocit prea puternic. Afără de vocațion curat naturală, mai rămâne destul loc și pentru calcul, iar calculul trebuie făcut cu toată seriozitatea și în liniste, spre a nu uită din el elemente importante.

Așadar cel ce are să aleagă o carieră, trebuie să considere de o parte gustul său propriu, de altă parte referințele sociale ale familiei sale și destoiniciile proprii. Acești trei factori îi vor da o rezultantă, care în cele mai multe cazuri va fi un indice sigur, cum trebuie să facă o alegere înțeleaptă.

Dar cănătindu-și facultățile, să țină bine seamă de forțele sale fizice, de cantitatea și calitatea sănătății, ce i-a dăruit Dumnezeu. Si fiindcă în general vorbind, toate profesioniile pretind muncă și orice muncă reclamă sănătate, să ne cugetăm, că sunt diferite feluri de sănătate și de muncă, de intensitate și de natură foarte diferită.

Anumite persoane tari și foarte apte pentru viață sedentară n'ar rezista la o muncă mai aspiră, pecând altele care se află în ocupații foarte obositore pentru corp, n'ar fi în stare să supoarte săse ore de muncă de birou la zi.

In rezumat: facultățile intelectuale, forțele corporale, referințele familiare și gustul sau înclinațile trebuie să fie punctele de gravitație, asupra căror trebuie se reflectă mult, și să le combinăm cu grije înainte de a purcede la alegerea unei profesioni.

Mai sunt în sfârșit și referințe sociale exterioare, ale căror avantaje încă nu e permis să le scăpăm din vedere. Le vom consacra deci și lor un moment de atenție.

In amintirea profes. Dr. Ales. Bogdan.

Societatea de lectură „Ioan Popasu“ a elevilor dela liceul gr.-ort. român din Brașov a ținut Duminecă o ședință festivă, întru amintirea mult regretatului Dr. Alexandru Bogdan, fost profesor la acel liceu. Cu acest prilej domnul profesor Dr. Iosif Blaga a rostit în fața numărului și aleșului public asistent următoarea cuvântare de deschidere:

Mult stimate Doamne și Domnișoare, Stimați Domni și iubita tinerime școlară!

Marele răsboiu actual ne-a răpit și din mijlocul nostru pe unul din cei mai distinși muncitori ai acestor școale, pe Dr. Alesandru Bogdan.

Dr. Alesandru Bogdan, deși înca tânăr, era bine cunoscut în cele mai largi cercuri românești și era apreciat și iubit de întreaga noastră societate românească din Brașov. Orice mișcare culturală și literară, ce se pornea la noi, români din această țară, își afla în Dr. Ales. Bogdan pe sprijinitorul călduros și priceput. În sprijinul lui se găsea totdeodată și garanția succesului, căci Dr. Ales. Bogdan cu mintea sa șeră, înțelegea ideile timpului, era bărbatul seculului XX în adevăratul înțeles al cuvântului, iar în inima lui totdeauna viața credință tare în idealurile noastre.

In secțiunea literară a „Asociației“ s'a dovedit, după cum toti aceia, cari am lăsat cu dansul, de un înțelegător al tuturor problemelor noastre literare și de un foarte șicur referent.

Ca corespondent literar, de o eruditie largă și veră strălucitoare și ca scriitor de valoare a răspândit din bogăția sufletului său în toate părțile țării române.

In Brașov devenise indispensabil în toate acțiunile noastre culturale. Gândurile lui bune și luminoase erau totdeauna binevenite și apreciate.

Teatrul românesc de diletanți dela noi din ultimul timp și-a găsit în Dr. Ales. Bogdan nu numai pe cel mai impulsiv prieten, ci totdeodată pe cel mai bun îndrumător, în ce privește alegerea, interpretarea și reprezentarea artistică a pieselor.

Toți ne aducem apoi aminte cum a imbrățișat Dr. Ales. Bogdan cu cătă iubire și căldură, căză tânărului artist sculptor, Medrea, ajuns aici în Brașov necunoscut și fără nici un ajutor!

Cine să nu-i să aprecieze munca aceasta cinstită și înșurățită a Drului Ales. Bogdan din care totdeauna se simțea idealismul și naționalismul încărat al sufletului lui și să nu se simțe atât de răsărită către persoana lui, să nu-l să stimă și iubit!

Si Dr. Ales. Bogdan se indeletnicea de același probleme numai în timpul rămas după îndeplinirea datoriilor sale grele de profesor. Valoarea lui deosebită, în primul rând, se înțelegea, în școală să așteptă; aici se concentră și degăză el cu tot ce avea bun și ales în mintea și inima sa.

Dacă Dr. Ales. Bogdan și-a asigurat în afară, până în cercurile cele mai mari românești, iubirea și autoritatea meritată prin stăruința sa mare și activitatea sa binefăcătoare, respinind din ideile și simțăminte sale și în sufletele altora și inactivându-le și în viața generală românească, cu atât mai mult și le-a asigurat pe acelea în aceia, cu cari a lucrat împreună, în cologii săi și mai ales în elevii, pe cari avea să-i conducă spre tot ce e bun, nobil și frumos.

Pentru cariera aceasta, a instrucției și educației, a avut Dr. Ales. Bogdan cele mai reale insușiri.

Figura lui era deja o putere pentru a se influența ușor asupra sufletului tinerilor. Bărbat frumos, cu ochii vii și săn-

teitori, — dar totdeodată și buni, — cu graiul cald și dulce, cu maniera prietenești, cu înțelegere sărișă, se impunea și alinarea usor inimii elevilor și stărnău încredere și înțelegere bună în ei.

Cu cultură să literară aleasă, cu punerea să șegea de critică, cu simțul său fin de armonie și artă, cu claritatea și concisia sa în expunere și cu spiritul său vioiu, în care se observă și un element bun de poezie, profesorul Dr. Ales. Bogdan era cel mai chemat pentru predarea cursului de limbi și de literatură; era în stare a desvolta în elevii săi, prin bogăția și temeinicia cunoștințelor sale, largi orizonturi literare și culturale și și fin simț literar, iar prin avânt și farmec creștește și convinție, ce purta el problema culturală și științifică, ce susținea și cu care le preda, trezindu-și în sufletele acelora, cărora se adresa.

O deosebită putere educativă exercită profesorul Dr. Ales. Bogdan prin caracterul său firm și consecvent, prin firea sa verde și inimă sa deschișă. Era chiar de admirat în privința aceasta. Convins odă de adevărul, ce i se înrădăcinase în suflet, nu-i mai puteai abate cu nimic pe lume de pe calea apucată. Nu se spăria și nu se desgusta de nimic. Convingerile lui se prefăceau în energie și mandrie de entuziasm. Luca cu plăcere luptă pentru valoarea principiilor sale. Dar și în luptă ținea totdeauna o măsură impusă de cuvîntă. Discuta cu convingere și căldură, dar totdeauna condus de cunoștință și mandrie, că e propoveditorul și spărătorul adevărului, din calea căruia nu vrea să iasă. Argumentația îi era arma ascuțită și învingătoare, de care se știa atât de bine folosi. Din cauza aceasta spărat personal nu vedea niciodată pe Dr. Ales. Bogdan și înțelegea că se putea constata sinceritatea sentimentelor și tendințelor lui — pentru ceea ceva insuși își da multă silință, — supărare, produsă la început, trebuie să dispară și se restabili în urând raportul bun și de armonie între el și conținutul său.

Însuirea aceasta a personalității Dr. Ales. Bogdan era de cea mai mare valoare pentru misiunea lui de profesor educator. Era înțețea elevilor săi un exemplu viu de bărbătie, de iubire de adevăr, de entuziasm și de împlinirea datoriei. Însușirile ce se impuneau spontan în sufletul elevilor, inflăcându-i și determinându-i în caracterul și moralul lor. În raportul său cu profesorul Bogdan elevul stia totdeauna unde și la ce să se aștepte.

Dar cu toate acestea profesorul Dr. Ales. Bogdan nu era spaimă elevilor; tocmai în baza insușirilor sale distinse el era estimat și iubit de elevi.

Bogdan nu apăsa asupra conștiințelor, sentimentelor și talentului, ci le treză și ajuta să sporească în putere, în sensul cel adevărat. Nici lingvistii nu cultivă profesorul Dr. Ales. Bogdan, care nu știa niciodată să lingviască. El era conștiu, că formarea caracterului, dezvoltarea culturală națională și dezvoltarea interesului pentru carte și muncă cinstință trebuie să fie scopul osteneștilor sale. El, pedagogul cu simț și interes în chemarea sa, cunoștește fin al sufletului omenești, știa să apreze și împrejurările elevilor săi și căuta să le cunoască firea, insușirile și alte relații de viață ale lor. Cu inimă să bună simțea milă pentru elevii săraci, pe cari, ca un adevărat părinte, căuta să îmângăie, întrevinând în folosul lor, ori adunându-le insuși și jucătoare. Unde era trebuință de vorbă bună și incurajare, nu le întrelăsa și unde asprimea se impunea, o aplică cu toată viorea. Cu deosebită metodă și stărnăție el pregătește talentele constatațate între elevii săi. Iși consideră de un mare păcat înțelegerea acestei datorii pedagogice.

De către în discuțiile noastre nu se observă strălucindu-i în față bucuria din suflet, când povestea de cutare elev al său, care poate sbrâna altări cu el în reginile frumosului și binelui. În privința aceasta i se revin Drului Ales. Bogdan, mai ales pentru împrejurările speciale ale no

școalelor noastre, unde 10 ani a sămănat graul cel curat și fără neghieră — vorbele lui Gheorghe Lazăr, — ci și a neamului nostru din această țară, ale cărui aspirații și nevoi culturale nu numai că le cunoștea tot așa de bine ca și pe ale școalelor, dar se simțea și în stare să le servă cu credință și a se face promotorul celui mai sănătosuvant al lor. Dar chemat de glasul patriei într-o apărare ei, unde s-a arătat tot între cei mai vîțeji și devotati comandanți, a căzut jertfa steagului nostru. Dovada adevărată despre valoarea lui ca ofițer, în luptele, la care a luat parte, ne-o fac ordinele de savansare și de decoratie: „Crucea pentru merite militare, cu insignile de răsboiu”, ce i s-au acordat.

Societatea de lectură a studentilor dela liceul nostru, pe care o și condusese în mai multe rânduri, ca president, își împlineste în aceste imprejurări, un act de iubire și recunoștință firească, când în baza hotărârii corpului profesoral, în numele căruia am avut înșărcinarea să vorbesc, în sedința festivă literară din anul acesta în sămintirea profesorului Dr. Alesandru Bogdan și producția spirituală destinată acestei festivități o închină dăbului lui, care a rămas adânc imprimat în sufletele noastre.

Cu acestea declar ședința literară festivă de azi deschisă.

Din protopresbiteratul Bistrița.

— 19 Martie n.

Ziva de 26 Februarie p. c. a fost o frumoasă serbătoare pentru cei cari poartă la înmă interesul și scartea bisericii și a școalelor noastre din pro'opresbiteratul Bistrița.

In aceasta zi festivă s'a tinut ședință ordinată a sindicului protopresbiteral, premergându-i obiceiurile și cucerinile rugăciuni ale invocării duhului sfânt.

Cu toate că aceste intruniri constituționale au un aer sărbătoresc și sunt niște examene finale, când fiecare poate să se convingă de rezultatele unei munci colective prestate în curs de un an și îl să învoie să controleze mersul afacerilor administrative din tract, atât scolare, cât și bisericesti etc. — au deci aceste sinodoane o semnătate așa de mare, — nu putem înțelege, cum de sunt așa de slab cercetate și de ce nu li se dă o atenție și interesare mai vădită.

Avea în fruntea noastră în persoana d-lui protopresbiter G. Pletosu un bărbat plin de tact, înțelept și destoinicie și de un zel neobosit de muncă. Dacă toți preoții din tract și-ar înțelege astfel datorinile, am avea cele mai imbucurătoare progrese, biserica și școală la nivel.

Ședința a prezidat-o revs. domn protopresbiter G. Pletosu, cu tactul și finețea cunoscută.

Raportul voluminos, sistematic, amănuntit al d-lui protop. G. Pletosu, compus cu multă pricepere, împărțit în capitoare, având date statistice instructive, cu un evantot regal ei armonic, predă într'un mod atrăgător, ne-a dovedit munca grea, studiile ce au recamat multă vreme zelul ce l-a depus d-l protop. pentru a într-un raport să poată oferi șnodului roadele unei munci de un an a tractului ce conduce.

Vom reproduce pe scurt, în schiță generale, conținutul raportului valoros.

Raportul începe cu caracterisarea vremurilor grele ce ne bântuie. După 2 ani slabiri în ceea ce privește economice, anul 1914 se notează numai chiar fatal, dezăstruos răsboiu din către neață istoria omenească, răsboiu mondial, care atinge simțitor și poporul și biserica noastră.

Moment înălțător încă am avut, aniversarea de 50 de ani, decădând după munca săruitoare a celui mai mare A-hiereu, a celui mai chibzuit diplomat național, la strănița marelui řoguna, Maiestatea Sa a dat rescriptul de restaurare a vechei mitropolii ort. române.

Amintesc apoi dezvoltarea și înflorirea bisericii noastre sub chibzuia și destoinica conduceră a Ex-Ex. Sale, I. P. S. Domn A-h episcop și Mitropolit Ioan Mețianu, căruia îi s-a făcut ca'de ovațuni.

Din raportul prezent ne am convins, că munca duii protopresbiter nu a fost ușoară; prin vizitații oficioase a stat în curent cu toate stăcerile bis. scolare, împinterând-ne toti la muncă, progres și perfecție. În munca sa a fost ajutat de preoțimea constientă, care așa de bine își impunește sfânta sa chemare.

Starea generală religioasă și morală a poporului nostru e multumitoare. Poporul tine la credința sa, la obiceiuri, cuceretează biserică, ba putem afirma, că înfricosătul răsboiu a întărit sentimentul religios. Secte nu s-au încrezut. Ceea-ce se remarcă e un anumit indiferentism și slabire a spiritului de jertfă la popor pentru biserică și școală, ca o urmare a vremurilor grele ce trăim.

Ne prezentă apoi raport detaliat despre funcționarea școlilor, învățători, avere scolară, biserică, creșterea poporului, mortalitatea, căsătoriile. Amintesc îndeplinește cathezizării.

Afacerile administrative s'au înțeles și rezolvat prin protopresbiter, vizitațiiunile canonice s'au făcut la timp.

Inzistă, ca preoții să observe termenele, datele statistice să le dea la timp, să se aducă restantele în rând, să se încheie la timp societatile.

Inzistă în cuvinte părintești pentru înființarea de fonduri bisericești, scolare, reuniuni de întrunire, temperanță, ceteră bibliotecă. Ca să poată fi preoții la înălțimea acestor vremi, să aboneze foi, să fie în contact cu frâmantările acestor vremuri mari.

Acum, când viața e plină de probleme și îndatoriri, preotul să-și cunoască frumoasa misiune de pastor. Îndrumă în altele cuvinte pe toti la înțelegerea și mai constientă a datoriei.

Fumosul raport a fost ascultat cu interes și spori călduros aplaudat.

Referitor la raport a luat cuvântul d-l Vasile Pahone, care în cuvinte sincere și avântate aduce calde mulțumiri dlui protopresbiter G. Pleșoianu pentru prețiosul raport, care ne-a înfățisat așa de clar progresele, situația bisericii și a școalelor noastre. O asemenea lucrare ar merită să fie tipărită în volum și distribuită pe la toți cei interesați, căci e răcat, ca o lucrare așa de meritosă, o activitate așa de plină de zel, să rămână recunoscută, îngropată în arhivele parohiale.

A mai vorbit dl Larga, Suceava, și un fruntaș, al cărui nume îmi scapă. Ședința a decurs foarte frumos.

Espirând cu 31/XII 1914 mandatul membrilor, s'a purces la alegerea lor în corporații administrative, comitet și epitropie, atât în protopresbiteral, cât și în parohii.

Pentru ușurință, dl protopresbiter G. Pleșoianu a prezentat o listă de candidați, care s'a primit întocmai, cu ovăzii.

Merită laudă ideea d-lui protopresbiter G. Pleșoianu, de a fi candidat în aceste corporații, în contălegere cu factorii hotărători din parohii, persoane inteligente cu poziție socială mai aleasă, ca să-i împretnescă cu afacerile bisericești, scolare, și să le dea teren de muncă.

S'a cedat apoi raționul, bugetul și în speranță unor vremi mai bune, dl protopresbiter a închis ședința în aplauzele celor de față.

Eac.

NOUTĂȚI.

Prelungirea moratoriului. În monitorul oficial a apărut ordinația, prin care guvernul prelungeste de nou, acum a șasea oră, termenele de plată ale datornicilor, până la 31 Iulie n. c. În ordinație sunt stabilite casurile, în care datorii au să fie plătite, măcar în parte, și sub durata moratoriului.

Stejari în amintirea eroilor. Sub deviza „Până în loc de petri” s'a început o acțiune în Germania, având de sănătatea și răspândirea ideea să nu se înalte monumente de peatră în memoria eroilor căzuți în răsboi, ci mai întâi să ne împlinim datoria patriotică de a veni în ajutorul invalidelor, a văduvelor și orfanilor rămași pe urmele eroilor. Numai când am dus la bun sfârșit datoria aceasta avem să ne gândim la monumentele vitejilor noștri. O idee nimerită cuprinde propunerea făcută de directorul instituțiilor regale de grădinărit ale Prusiei. Directorul Lange propune adecaș următoarele: Fiecare comună să sădească în amintirea filior săi morți în răsboi căte un stejar, care să poarte numele ostasului căzut. Gândul este poetic și ar putea fi realizat pretutindeni.

Apărătorii dela Przemysl. Garnizoana cetății Przemysl era compusă din regimenter de hovăzii nr. 8 (Lugoj), 7 (Vârșeț), 2 (Giula), 5 (Sighetu), din ceteve regimenter dela nordul Ungariei, din găloșii și tunari. Regimenterile dela Lugoj și Giula sunt compuse aproape exclusiv din români.

Eroul frânume, despre care scrisem, că a făcut o bravură din cele mai frumoase, furișându-se noaptea printre posturile rusești până la locul unde îngropase rătesza tunului, de unde a scos oșa și a disoala și sej, pentru a putea fi pus de nou în folosință, iar pentru acest act de rară viteție a fost decorat din partea Arhiducelui Iosif cu medalia de aur petru viteție (nu de argint, cum scrisem noi), se numește Teodor Grema, și e originar din comuna Forotic, în Banat. Așa ne spune „Foaia Orășenilor”.

Medic decorat. Dl Dr. George Moga, medic loc.-colonel în Arad, este decorat cu Crucea de cavaler al ordinului Francisc Iosif I, pentru atitudine eroică și abnegație dovedită în fața dușmanului.

† Gregoriu Aron. Țăran de frunte în Galați lângă Făgăraș, fratele preotului nostru de acolo Nicolae Aron, a decedat în 26 Martie n. și a fost înmormântat cu solemnitate cuvenită eri, Dumineacă, în 28 Martie n. Reposul era de 63 ani și 4 luni, fusese 10 ani primar comunal, 11 ani colector și notar al registrului comunal, și 36 ani membru activ în comitetul comunal și cel bisericesc. A făcut bisericii mai multe donații frumoase, un iconostas și un prapor mare, iar acum la moarte i-a testat un pământ de un jăgă. Fiul său țărăna ușoara și memoria birecuvantată!

Mistificare.. Ziare românești și zare budapestane au adus stirea că fostul ministru al României, dl Nicolae Filipescu, a trimis prin mijlocirea dlui deputat Dr. N. Serban trei mii de lei pentru a fi distribuite familiilor românești ardelenie ele ostasilor dusi în răsboi. — Dl Dr. N. Serban declară în G. Tr., că n'a primit nici când bani dela dl N. Filipescu, și că este o mistificare rătăcioasă la mijloc.

Femeie osândită la moarte. Tribunalul militar din Nîny a condamnat pe Margareta Schmid, o femeie de 31 ani, la moarte pentru spionaj.

Mari desertări. În San Remo se sporește tot mai mult numărul desertorilor, care sosează din Franța. Câteva sute de francezi au trecut frontieră italiana. Desertorii se juvesc de străpăte supra-omenesti și de efectul cumplit al focului german. Durata lungă a răsboiului a produs oboselă și descurajare în sirurile armatei franceze.

Concordat. Se vedește din Roma, că s'a semnat concordatul între Serbia și Vatican. Pe termen stabilit se va înființa la Üküd o arhiepiscopie romano-catolică, și poate și un seminar.

Douăzeci și opt de gloante într'un om. Soldatul german Paul Ursich a luat parte la luptele din Carpați, de unde rănit a fost adus la unul din spitalele țării noastre. Medicii l-au operat și i-au scos din corp 28 gloante și bucăți de șapnele. Pacientul, pe lângă toate ranile sale numeroase, este învățat și întrebă mereu când se va putea întoarce către ea.

Anunț. La librăria arhiepiscopală de aici din Sibiu se primește un invitație. Rețeleșii să-și înainteze cererea în scris, Comisia administrativă a tipografiei arhiepiscopale, la care cerere să se acorde documentele: a) Estras din matricula botezătilor; b) Estras din matricula de nașteri dela oficiul civil; c) Testimoniu din clasa ultimă terminată, dela școală unde a studiat, și d) Atestat dela antistia comunală despre starea socială și materială a părintilor. În cadrul totodată să se indice și condițiile, pe largă care reflectă la această aplicare. Petenții cu pregătire mai bună din școalele secundare vor fi preferați.

Văduva împăratului Maximilian. Nenocita împărăteasă Sarolta trăiește, cum se stie, pe pământ belgian, în castelul dela Bouchon. Comanda militară germană a pus pe poartă castelul și tabăra cu inscripția următoare: „În acest castel al coroanei belgiene locuște Maiestatea Sa împărăteasă Mexicului Sarolta, văduva arhiecului austriac Maximilian, cununata Maiestății Sale împăratului Francisc Iosif, aliațul nostru. Soldații germani, care trec pe aici, să nu bată la poartă și să lase castelul neatins“.

D'asupra Parisului. Zeppelinele au onorat de nou cu ceteve bombe metropola de pe malurile Senei, producând nu puțină spaimă în locuitorii și pagubă în clădiri. Dirigeabilele, 4 la număr, s'au ivit în 22 Martie după ameza la Compiegne: două din acestea au continuat către peste Mont Valerien și au aruncat bombe spre părțile nord-vestice ale orașului. Persoane rănite sunt putine; bombele însă au pricinuit mari incendii. De-asupra de St. Germain aeronauții au aruncat afișe, care purtau vorbele: „Parisieni! Ești ouăle voastre de Paști!“

Cartofi pentru micii proprietari. Guvernul ungár a luat măsuri, în scop ca micii proprietari să-și poată procură cartofi necesari. Doritorii au să se înțelegă cu primăriile comunale, care vor îngrijii de aducea cartofii în cantitate corespunzătoare. Majoritatea proprietăților sunt statorită oficial cu săse coroane. S'a dispus totodată, ca transportul de cartofi și cereale să se facă înaintea altor articole pe căile ferate ungare.

Călătoria în părțile sudice opriță. În Bosnia, Herțegovina și Dalmatia era și până acum greu de călătorit. Ordinul cel mai nou, dat de comanda armatei balcanice, oprește cu totul călătoria persoanelor, care ar voi să-și ceră ceze rudeniile militare de acolo. Certificate de călătorie nu se dau sub nici un fel de titlu.

Coroane eterne. „Reuniunea română de înmormântare din Sibiu“, în loc de cunună peritoare pe cecigul mult regretatului inspector școl. Iuliu Bardosy, fost odioioară zelos membru în directiune, și întru vecinica lui pomenire depune 20 cor., iar președintul ei Victor Tordășian 3 cor. la fondul „Azilului“ pentru adăpostirea orfanilor și a neputincioșilor noștri scăpătați. Ale tale d'intru ale tale.

Dela spitalul militar. A murit tunular Stefan Lovász, dela regimentul de artillerie numărul 36, originar din Aiud, de 31 ani, și va fi înmormântat astăzi, luni, 29 Martie n. după ritul evangelic-reformat, din casa mortuară a spitalului de garnisoană din loc.

Procurare favorabilă de articole economice. Secretarul Reuniunii agricole sibiene, dl Victor Tordășian, vestește pe doritorii de a procura prin mijlocirea sa sămânțe de nutrețuri măiestrite, de zarzavaturi etc., că prețul sămânței de trifoi nu mai e de cor. 260, ci de cor. 280, mai departe, că ne mai găsim de vânzare sămânțe de ceapă de „Braunschweig“, „Zittau“, „Tripoli Rocca“ și de „Madeira“ și nici sămânță de mohor, cu scop de a se cruta cheltuieli zădărnică, pe viitor să nu mai facă comande de asemenea sămânțe.

Epidemii în Sârbia. Un conducător al Crucii Roșii engleze, întorcându-se din Sârbia, raportează despre pustiurile grozave ale epidemiei. Numărul populației din Niš s'a ridicat la 100 de mii, în timpuri normale este abea de 20.000. Zilnic mor către trei sute de oameni. Morții nu mai încap în cimiterele orașului. Spitalele sunt atât de tixite, încât bolnavii zic pe podele, fără pernă și fără acoperământ. Dacă nu se poate ajuta în proporție însemnată, Sârbia va suferi mai greu, decât dacă ar ajunge pe mâini dușmanele.

Incerările de înțelegere între biserică rusească și cea engleză. În Academia biserică rusească din Petrograd s'a ținut o adunare; cu acest prilej episcopul Anastasiu a comunicat, că a primit o scrisoare de la episcopii englezi, care au vizitat Rusia. Arhiepii englezi declară în scrisoare, că sunt gata să facă totul pentru a stabili o înțelegere între biserică rusească și ortodoxă rusească. Numiții episcopi scriu că nu rămasă foarte satisfăcătoare cu toate cele văzute la clerul și biserică ortodoxă. Episcopul Anastasiu a răspuns multumind călduros, dar deocamdată fără alte îndatoriri. Ziarul Times nu crede, că incercările acestea să fie tacionate de succesul dorit.

Cărți și reviste.

In răsboiu scris de Al. Ciura, Blaj, 1915. Tipografia Seminarului teologic greco-catolic. Un volum de 106 pagini de interesante povestiri de actualitate, scrise în bună limbă românească. Prețul 1 coroană. De vânzare și la Librăria Arhiepiscopală din Sibiu.

Postă redactiei.

<b

Nr. 76/1915.

(37) 1-3

Concurs.

Se scrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare in „Telegraful Roman”, pentru intregirea postului de paroh in parohia de clasa III-a Baia lui Craiu cu cranguri Curpeni si Faraosa si filile Toplita, Cernisarea Florese si Vâlariu din protopresbiteratul Hunedoarei conform ordinului concistorial din 24 Februarie a.c. Nr. 1779/1915.

Emolumentele impreunate cu acest post de paroh sunt cele fasonate in coala B. pentru intregirea venitelor dela stat.

Competenții la acest post au a-si asternere cererile instruite, conform normelor din vigoare la oficiul protopresbiteral al Hunedoarei in terminul sus indicat avand a se prezenta in vre-o Dumineca ori Sărbătoare spre a cânta, respective a celebra si a cuvânta.

Comitetul parohial in contelegere cu oficiul protopresbiteral.

Hunedoara, la 10 Martie 1915.

Oficiul protopresbiteral gr.-ort. Hunedoara.

Avram P. Păcurariu
protopresbiter.

Nr. 90/1915 of. ppresb. (38) 1-3

Concurs repetit.

Pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune pe lângă parohul din parohia de clasa a II-a Măgoaja, prin aceasta se scrie concurs cu termin de 30 zile, computat dela prima aparitie a acestuia in „Telegraful Roman”.

Emolumentele impreunate cu postul de capelan sunt jumătate din toate venitele preotesti din parohie.

Concurenții la acest post au a-si asternere rugările instruite in înteleșul normelor din vigoare, in terminul deschis la subsemnatul oficiu protopresbiteral si a se prezenta cu observarea dispozițiilor din regulamentul parohial, in vre-o Dumineca ori sărbătoare la biserica parohială spre a-si arăta dezeritatea in cântari si a predica, eventual a servi si a predica.

De s, 16 Martie 1915.

Oficiul protopresbiteral al tractului greco-oriental Deș, in contelegere cu comitetul parohial competent.

Teodor Hermann
protopresbiter.

Nr. 105/1915.

(36) 1-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de capelan, cu drept de succesiune, pe lângă parohul Ioan Negoe din parohia Geomal (I. II), se scrie concurs cu termin de 30 zile dela această primă publicare.

Venitele sunt: jumătate din stola fasonata in coala B.

Cererile de concurs se vor inainta la subsemnatul oficiu in terminul susindicat, având concurenții a se prezenta, — pe lângă observarea prescriserelor reglementare — in o Dumineca sau Sărbătoare la biserică, spre a cânta si a predica.

Alba-Iulia, 10 Martie 1915.

Of. protopresbiteral român-ortodox al tractului A'ba-Iulia, in contelegere cu comitetul parohial.

Ion Teculescu
protopresbiter.**Publicație.**

Biserica gr.-or. din Lisa (cott. Făgăraș), să fi în chirie pe timp nedeterminat casa sa proprie sub Nr. 41 și 42, situată la cea mai bună poziție in comună, constătătoare din 5 odăi, bucătărie și cămară, curte și grădină de legume de $\frac{1}{2}$ jugăr, popicăre, provăzută cu licență de cărciumărit, cu drept de trafică și de prăvălie — pe calea licitației publice, ce se va tine la fața locului in I Aprilie st. v. 1915 la 2 ore p. m. verbal și cu oferte inchise.

Prețul de strigare e 300 cor. anual. Vadiul de 10% dela prețul de strigare.

Condițiile speciale se pot vedea in orice zi la oficiul parohial.

Localul se poate ocupa la 1 Maiu a. c. dela care data se incepe și timpul de chirie.

Doritorii de a inchiria mai sus descriea realitate trebuie să posedă capacitatea legală de a putea si provăzută cu manipularea licenței de cărciumă și trafică și să fie cetățean ungar. (34) 2-3

Pentru comitetul parohial:

Iosif Cațavieiu mp., Alexandru Popa mp.,
president. notar.**Ca practicant**

află loc un tinăr absolvent de 3 sau 4 clase gimnaziale, reale sau civile, la firma

Ioan Comșa și Fiu,
Săliște (Szelistye).

(35) 1-3

Prăvălia se discompune total.**Desfacere totală concesionată.**

De argint veritabil inele și cercei dela cor.	— 40 in sus
" " broșe și acă-	— 40 "
" " tătoare (juju)	" "
" " ceasuri	4— "
" " brătări și na-	— 50 "
" " sturi	" "
Bastoane de preumbilare și de	
călărit de argint sau montate	
cu argint	8— "
De argint veritabil lanțuri de eșas	130 "
" " tabachere	8— "
" " tacămări o-	
biecte de lux, decorație de	
masă de tot felul că se poate	
de ieftin după greutate.	
Aur verit. 14 carat. inele, cercei	3— "
" " lanțuri de	
ceasuri	14— "
" " dame	15— "
" " brătări	12— "
" " acătătoare (juju)	4— "

Toți articoli in aur veritabil de	
14 carate, cu veritabile bri-	
lante, diamante, pietri scumpe,	
după greutate, căt se poate	
de ieftin.	
Cele mai fine corfe de argint	
de China dela cor. 1-80 in sus	
vase de flori 180 "	
decorații de 5 — "	
lucruri de lux, decorații de masă și pe-	
reți, tacămuri Bendorfer și	
Cristofle, in alegare mare și	
căt se poate de ieftin.	
Fiecare obiect de aur și argint	
e probat și examinat oficios,	
și provăzut cu insignia ofici-	
oasă. Afară de acea se ga-	
rantează și in scris pentru	
veritabilitate.	
Mai departe recomand ceasuri	
de buzunar de nickel, otel,	
golding, argint nou 2:50 "	
Ceasuri de perete 3— "	

Numai cu bani gata!

Rog pentru sprijinul Onoratului public, cu stimă:

IULIU ERÓS,

prăvălie de oroloage, juvaericale, aurării, argintării și argint de China,

Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

(2) 24-24

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană:

Călindarul arhidicezan
pe anul 1915

cu řematismul autentic al bisericei ortodoxe rom. din Ungaria și Transilvania. Partea literară conține lucrări foarte interesante.

Prețul 80 fil, plus porto poștal 20 fil.

„CORDIANA”,
institut de credit și de economii, societate pe acții în Fofeldea.**Convocare.**

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii «CORDIANA», societate pe acții se invită conform §-lor 19 și 20 ai statutelor societății la

a XVII-a adunare generală ordinară,

care se va tine în Fofeldea (localul institutului) **Duminica II Aprilie st. n. 1915** după amiazi la 1 oră.

OBIECTE:

- Raportul anual al direcțiunii, Bilanțul anului de gestiune 1914 și raportul comitetului de supraveghiere.
- Distribuirea profitului realizat conform bilanțului.
- Fixarea marcelor de prezență pentru membrii direcțiunii.

Domnii acționari, cari în sensul §§-lor 22, 23 și 24 din statutele societății voesc să participe la adunare în persoană, sau prin plenipotenți, sunt rugați a-si depune acțiile și eventual dovezile de plenipotență, cel mult până Vineri, în 9 Aprilie n. a. c., la 6 ore p. m., la cassa institutului în Fofeldea, la Filiala institutului nostru în Agnita, la institutul de credit și economii «Albina» în Sibiu, «Filiala Albina» în Brașov, sau la «Cassa de păstrare» în Săliște.

Fofeldea, 21 Martie 1915.

(39) 1-1

Directiunea.

Active — Vagyon.	Contul Bilanț cu 31 Dec. 1914. — Mérlegszámla 1914. dec. hő 31-en.	Pasive — Teher.	
K f		K f	
Cassa — Készpénz	9,006.82	Capital societar — Részvénytőke	120,000—
Cambii de bancă — Bankváltók	631,621—	Fondul de rezervă — Tartalék alap	48,217—
Imprumuturi hipotecare — Jelzálogkölcönök	96,127—	Fond. spec. de rezervă — Rendkívüli tartalék alap	3,587—
Credite de cont-current — Folyószámla	6,311.02	Fondul de pensiuni — Nyugdíj alap	7,408—
Efecte — Értékpapírok	4,400—	Depunerile spre fructificare — Betétek	312,760.66
Realități — Intézeti házak	6,300—	Reescont — Visszleszámítolás	192,472—
Mobilier — Felszerelés	1,065—	Creditori — Hitelezők	45,556—
amortizare — leírás	105—	Dividende neridicate — Fel nem vett osztalék	72—
	960—	Interese transitoare — Átmeneti kamatók	9,652—
	754,725.84	Profit curat — Tiszta nyereség	15,001.18
			754,725.84

Debit — Tartozik.	Contul Profit și Perdere. — Nyeréség és veszteség számla.	Credit — Követel.	
K f		K f	
Interese — Kamatok:			
pentru depun. spre fruct. — Betéti kamatok	16,873.89	dela cambii de bancă — leszámlított váltók után	30,948.66
pentru credite de cont-current — folyószámla	1,585.21	dela imprum. hipot. și pe oblig. —	
Spese — Költségek:		jelzálogos kölcsönök után	5,252.18
porto, tip., diverse — Postadíj nyom., különfélé	2,533.04	dela efecte — értékpapír után	160—
salare — fizetések	7,341.70	Chirie — Házber	800—
marce de prezență — jelenléti dijak	221.60	Proviziuni — Jutalékok	12,395.02
chirie — házbér	700—		
Contribuții:			
directă și arunc. com. — Egyenes, ut és megyei adó	3,413.06		
10% după interese de depun. — 10% betéti kamatok után	1,781.18		
10% amort. din mob. — 10% a lelt. számlán	105—		
Profit curat — Tiszta nyereség	15,001.18		
	49,555.86		
		49,555.86	

Fofeldea, 31 Decembrie 1914.

DIRECȚIUNEA:

Iosif Lissai m. p., prezent. Petrescu m. p., director-executiv. I. Nastase m. p., contabil. V. Bonea m. p